

# Aanbevolen vaccins voor volwassenen

( de meeste moet u kopen in de apotheek, nadien laten zetten en registreren bij huisarts)

Deze tekst gaat over ( o.a. nieuwere) vaccins die men zelf kan vragen aan de huisarts, naast klassiekers zoals de griep, de spuit tegen klem-difterie-kinkhoest en Covid, waarover andere informatiebronnen bestaan (bijvoorbeeld [www.laatjevaccineren.be](http://www.laatjevaccineren.be) ). We gaan hier ook niet in op reisvaccins: zie daarvoor



<https://www.wanda.be/nl/landen/> . Vermelde prijzen kunnen een beetje lager zijn bij kinderdosissen van de vermelde merken.

Eventuele vaccins die u wenst kan u kopen in de apotheek met een voorschrift van huisarts, dan laten zetten bij huisarts. Voor het voorschrift en de toediening van de spuit kan u ook terecht bij onze verpleging.

**Recentste nieuwigheden staan in het rood.**

## **Pneumokokken ( oorzaak van vele longontstekingen): aanbevolen vanaf 50 jaar**

- Eerste vaccinatie
  - Voorkeursschema bij alle doelgroepen: 1 dosis “Prevenar 20”<sup>1</sup> (67 eur, beperkt tot 12 eur tussen 65 en 80 jaar bij aanwezigheid van chronische risico’s en mits een voorschrift dat vermeldt ‘derde betaler toepassen’).
  - Alternatief schema: 1 dosis Vacneuvrance ( 74 eur) , gevolgd door 1 dosis Prevenar 23 (33 eur) met een interval van
    - minstens 8 weken bij de volwassenen met verhoogd risico van pneumokokkeninfecties en de volwassenen met co-morbiditeit,
    - minstens 1 jaar bij de gezonde personen tussen 65 en 85 jaar.
- Herhalingsinenting:
  - volwassenen met verhoogd risico van pneumokokkeninfecties: 1 dosis Prevenar 23 ( 33 eur) om de 5 jaar.

## **Zona**

Zona is een late verwickeling van windpokken, vaak tientallen jaren eerder door de patiënt doorgemaakt. Op latere leeftijd kan Zona erg zwaar verlopen en leiden tot maandenlange last, soms uitputting door pijn en soms ziekenhuisopname.

Speciale zona vaccins zijn duurder (Shingrix ,163 euro) en **wordt sinds kort door de Hoge Gezondheidsraad aangeraden aan iedereen vanaf 60 jaar.**

**RSV (= respiratoir syncytiaal virus= zware longziekten die vaak ziekenhuisopnames vergen bij kinderen en bij ouderen).**

## **Respiratoir Syncytiaal Virus (RSV)**

---

<sup>1</sup> Prevenar 20 heette begin 2024 Apexnar

RSV-infecties zijn bij mensen boven 60 jaar die ook een chronische ziekte hebben (en/of ernstig overgewicht) vaak de aanleiding tot ziekenhuisopname, soms fataal. Het RSV- vaccin is daarom sterk aanbevolen bij 60 plussers met minimaal één risicofactor op ernstige RSV-ziekte. Het is een enkele inspuiting die minstens drie jaar werkt, wellicht langer (dit is nog in studie).

Met het oog op de seizoensgebondenheid van RSV, zijn september en oktober de voorkeursmaanden voor vaccinatie.

**Bij mensen > 60 jaar aangeraden (Abrysvo 185 € of Arexvy, 206 €) : 1 spuit, beschermt minstens 3 jaar, mogelijks langer (wordt in studies opgevolgd).**

**Bij zwangeren: (Abrysvo 185 eur)**

**De HGR adviseert het volgende gebruik van preventieve RSV-hulpmiddelen: het vaccin is goedgekeurd voor gebruik in Europa vanaf 24 weken zwangerschapsduur. Sterk aanbevolen tussen 28 tot 36 voor zwangere vrouwen. Het beschermt de pasgeborene nadien vele maanden tegen het krijgen van deze zware longziekte.**

### **Meningokokken (types A C W Y)**

Meningokokken veroorzaken hersenvliesontsteking (= meningitis), een zeldzame maar ernstige ziekte. Vaccins bestaan apart voor **types A,C, W en Y** en een ander vaccin tegen Meningokokken (**type B**).

- **Meningokok types A,C, W, Y (wie kreeg dit gratis kind)**

Sinds 1/7/2023 inbegrepen in de gratis vaccins van ieder kind (sterk aanbevolen). Wie eerder de gratis basisvaccins kreeg in Vlaanderen, kreeg een vaccin dat enkel beschermdde tegen Meningokok type C.

- **Meningokok types A,C, W, Y (bij reizen, 1 spuit)**

Niet voor elke reiziger nodig. Kan uit voorzichtigheid gegeven worden: dan eenmaal nodig ( minstens 10 dagen voor reis). Zelf kopen in apotheek (Nimenrix , 52 €) met voorschrift van huisarts, dan laten zetten bij huisartsen of hun verpleging.

### **Hepatitis A**

Hepatitis A is een griepachtige ziekte met geelzucht. Het is de minder ernstige vorm van virus-hepatitis, maar kan ernstig zijn bij mensen met zware chronische ziekten, zeker in de lever. Het wordt ook voorgesteld bij mentale beperking (met opname in een voorziening) en SOA risico.

Het vaccin wordt vaak gevraagd in een twee-in-1 spuit tegen hepatitis (= tegen A en B samen) tegen een beperkte meerprijs in vergelijking met de spuit tegen hepatitis A alleen (die bijna nooit gevraagd wordt, tenzij bij een geval in huis of in de naaste omgeving, nuttig wanneer gegeven binnen de 14 dagen na een contact). Twee spuiten geven 25 jaar bescherming, 1 spuit geeft al 1 jaar bescherming. Soms terugbetaald voor zorgpersoneel: zie <https://www.fedris.be/nl/search/node/terugbetaling%20vaccins> .

Merken voor Hepatitis A alleen (naar keuze): Twee injecties, met een interval van 6 à 12 maanden (Havrix<sup>®</sup>, 30€), 6 à 18 maanden (Vaqta<sup>®</sup> 45 €) of 6 à 36 maanden (Avaxim<sup>®</sup> 43 €).

### **Hepatitis B**

Hepatitis B is een zware geelzucht die niet altijd geneest. De overzetting gebeurt meestal door intiem contact of besmet materiaal (b.v. niet steriele spuiten, naalden of scheermesjes). Preventie is belangrijk bij

zorgberoepen, bij zware chronische ziekte, wie een besmette naaste heeft, bij sommige reizen en bij seksueel risicogedrag. Bij werk of stage in de zorg is terugbetaling mogelijk bij Fedris :

<https://www.fedris.be/nl/search/node/terugbetaling%20vaccins> .

Vaak wordt bij een routine bloedonderzoek bij de huisarts op verzoek gecontroleerd of de gevaccineerde (nog) genoeg antistoffen heeft: ofwel alvorens met vaccineren te beginnen (een eis bij terugbetalingsaanvraag) en ook 20 jaar na de vaccinatie.

Merkmamen (naar keuze):

Engerix 28 €, Fendrix 51 €, HBvaxPro 23 € (hoge dosis, 40 mcg, bij zware nierziekte: 63 €).

### **Gelijktijdige vaccinatie voor Hepatitis A en B (twee-in-één spuit)**

Dit vaccin moet zoals Hepatitis B vaccins driemaal gegeven worden op zes maand (maand “nul “= start en maand 1 en 6). Het geeft dan meestal meer dan twintig jaar bescherming. Dit kan gecontroleerd worden in bloedstalen. Merknaam: Twinrix (51 euro).

### **Rabiës (hondsdolheid).**

Nuttig voor wie wandelt in afgelegen natuur en bij sommige reizen.

Merk: Rabipur, 65 € in apotheek. Twee spuiten zijn nodig, met minimaal 7 dagen tussenin.

### **Tekenbeet-encefalitis (Früh Sommer Encefalitis, FSE)**

Nuttig voor wie wandelt in afgelegen natuur en bij sommige reizen. Het vaccin beschermt tegen deze vorm van hersenontsteking. Speeksel van teken bevat soms bacteriën (oorzaak van de ziekte van Lyme, behandelbaar met antibiotica) maar ook soms virussen, waartegen geen behandeling bestaat maar wel een vaccin:

FSME.

Vaccin: FSME , 39 €/spuit in apotheek. Nodig: 2 injecties met een interval van 1 à 3 maanden (of van 14 dagen bij onvoldoende tijd), gevolgd door een derde injectie 5 à 12 maanden na de tweede injectie.

Minstens 2 injecties voor vertrek. Herhalen (indien nodig) na drie jaar, nadien om de vijf jaar, na 60 weer om de drie jaar.

### **Griep (gewone vaccin of hoge dosis vaccin )**

Het **gewone** griepvaccin is aanbevolen voor iedereen met een chronische ziekte en ook voor iedereen van 60+. Men koopt het in de apotheek, vanaf 50 jaar ook zonder voorschrift (ook aan de beste prijs, onder 50 jaar alleen MET voorschrift). Merkmamen Influvac, Alfarix, Vaxigrip (17 euro, met terugbetaling nog 4 euro remgeld).

Het **hoge dosis vaccin** is in theorie aangeraden op 80+ omdat men dan minder antistoffen maakt. Het vergt een voorschrift. Merk: Efluelda (40 eur. Gedeeltelijk terugbetaald op75+ mits voorafgaande aanvraag aan mutualiteit (65+ voor bewoners instellingen)). De voordelen van de hoge dosis zijn nog niet bewezen.

Het griepvaccin wordt jaarlijks aangeraden in of rond november. Het beschermend effect is niet 100%, vooral omdat onverwachte varianten van de griep kunnen opduiken.

### **Samenvatting : aanbevolen vaccins voor iedereen boven zestig jaar (of jonger bij chronische ziekte)**

aanbevolen vaccins voor iedereen boven zestig jaar (of jonger bij chronische ziekte)

Ziekte	Merknaam vaccin + Prijs	Hoeveel spuit(en)	Wanneer herhalen	Opmerking
Griep	Influvac, Alfarix, Vaxigrip (ongeveer 4 eur)	1	1 jaar	Geen voorschrift vereist vanaf 50 jaar
Griep hoge dosis	Efluelda (40 eur, minder bij voorafgaande aanvraag mut.)	1	1 jaar	Mogelijks nuttig op 75+
Pneumokok	Prevenar 13 en Pneumovax (35 resp.75 eur)	Elk merk 1x, 2 maand tussen	5 jaar, alleen bij zware risicofactoren	
Pneumokok bij 65-80 jarige EN risico's	Prevenar 20 ( 110 eur, na terugbetaling 12 €)	1	5 jaar, alleen bij zware risicofactoren	
Zona		1	Niet nodig	

Ook voor volwassenen jonger dan zestig jaar nuttig:

Volledige lijst zie <a href="http://www.medikwatrecht.be/preventie">www.medikwatrecht.be/preventie</a>				
Difterie-klem-kinkhoest	Gratis en in stock bij huisarts	1	10 jaar	Meer dan 1 spuit indien lang geleden
Covid	Gratis bij huisarts na specifieke afspraak	1	1 jaar	Enkel bepaalde maanden. Wijzigbaar in epidemieën.
Respiratoir Syncytiaal Virus (RSV) nuttig bij 60 plus, jonger bij risicofactor en bij zwangerschap	Arexvy 206 €, OF Abrysvo 186 €	1	Herhalingstermijn is nog in studie (is nieuw)	Zwangeren: tussen week 24 en 36 van de zwangerschap.(enkel Abrysvo toegelaten)

(samenvatting van aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad, HGR)